

Sygn. I C 758/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Banaś
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bugiel

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2020 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko J. S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego J. S. na rzecz powoda A. B. kwotę 350.000 zł (słownie: trzysta pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami maksymalnymi za opóźnienie w wysokości 14% w skali roku:

- a) od kwoty 350.000 zł od dnia 15 sierpnia 2018 r. do 2 grudnia 2018 r.,
- b) od kwoty 500.000 zł od dnia 3 grudnia 2018 r. do dnia 9 grudnia 2019 r.,
- c) od kwoty 470.000 zł od dnia 10 grudnia 2019 r. do dnia 12 grudnia 2019 r.,
- d) od kwoty 450.000 zł od dnia 13 grudnia 2019 r. do dnia 25 lutego 2020 r.,
- e) od kwoty 350.000 zł od dnia 26 lutego 2020 r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego J. S. na rzecz powoda A. B. kwotę 28.317 zł (słownie: dwadzieścia osiem tysięcy trzysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 10.817 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt IC 758/20

UZASADNIENIE

Powód A. B. wniósł do Sądu Okręgowego w Słupsku w trybie postępowania nakazowego o zasądzenie od pozwanego J. S. kwoty 350.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 14% w skali roku, jak stanowi umowa zawarta pomiędzy stronami przy czym -

- 1) od kwoty 350.000,00 zł od dnia 15 sierpnia 2018r. do dnia 26.02.2020r;
- 2) od kwoty 250.000,00 zł od dnia 27.02.2020r. do dnia zapłaty;
- 3) od kwoty 150.000,00 zł od dnia 3 grudnia 2018r. do dnia 10 grudnia 2019r.
- 4) od kwoty 120.000,00 zł od dnia 11 grudnia 2019r. do dnia 13 grudnia 2019r.
- 5) od kwoty 100.000,00 zł od dnia 14 grudnia 2019r. do dnia zapłaty,

wraz kosztami postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnienie żądania powód wskazał, że w wyniku umowy z dnia 14 sierpnia 2019 roku strony rozwiązały umowę spółki cichej i zgodnie ustaliły, iż wkład wniesiony przez powoda (wspólnika cichego) w łącznej kwocie 500.000 zł traktowany będzie jako oprocentowana pożyczka udzielona J. S. i I. F. z terminem zwrotu do dnia 30 października 2019r.

Zarządzeniem z dnia 7 lipca 2020r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Słupsku zarządził skierować sprawę do rozpoznania w trybie postępowania zwykłego procesowego wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i upominawczym.

Pozwany J. S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości wskazując, że zaprzecza twierdzeniom pozwu i kwestionuje wysokość roszczenia powoda oraz podstawę prawną istnienia roszczenia opisanego w pozwie.

Jednocześnie w uzasadnieniu przyznał, że istotnie powód wpłacił na rachunek spółki cywilnej (...), I. F. kwotę 500.000 zł z której zwrócił mu już odpowiednio w dniu 10 grudnia i 13 grudnia 2019r. łącznie 50.000 zł, a następnie w dniu 31 grudnia 2019r. dalsze 100.000 zł i do zwrotu pozostała jeszcze kwota 350.000 zł przy czym z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 450.000 zł od dnia 1 stycznia 2020r. do dnia 26.02.2020r. i od kwoty 350.000 zł od dnia 3.02.2020r. do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na powyższe stanowisko powód podtrzymał co do zasady dotychczasowe stanowisko, z tą modyfikacją, iż wniósł o zasądzenie dochodzonej w pozwie kwoty z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie w wysokości 14% w skali roku –

- 1) od kwoty 350.000,00 zł od dnia 15 sierpnia 2018 roku do dnia 2 grudnia 2018 roku,
- 2) od kwoty 500.000,00 zł od dnia 3 grudnia 2018 roku do dnia 9 grudnia 2019 roku,
- 3) od kwoty 470.000,00 zł od dnia 10 grudnia 2019 roku do dnia 12 grudnia 2019 roku,
- 4) od kwoty 450.000,00 zł od dnia 13 grudnia 2019 roku do dnia 25 lutego 2020 roku,
- 5) od kwoty 350.000,00 zł od dnia 26 lutego 2020 roku do dnia zapłaty;

Na rozprawie w dniu 21 października 2020r. pełnomocnik powoda podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Pozwany nie stawiał się, nie przedstawił również dalszego stanowiska na piśmie.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 1 sierpnia 2018r. powód i pozwany podpisali się pod Umową Spółki (...) na mocy której, powód jako wspólnik cichy zobowiązał się do przekazania tytułem wniesienia wkładu na rzecz (...) S.C. tj. J. S. i I. F. na rachunek Spółki (...) S.C. do dnia 15 sierpnia 2018 roku kwotę 350.000 zł, i do dnia 3 grudnia 2018 roku kwotę 150.000 zł. Z treści § 1 umowy wynikało, że J. S. i I. F. w celu zrealizowania wspólnej inwestycji polegającej na wybudowaniu budynku mieszkalnego wielorodzinnego na nabytej przez nich w tym celu nieruchomości tj. działce gruntu nr ew. (...) położonej

w S. przy ul. (...) dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi księgę wieczystą KW (...) i sprzedaży powstałych po wyodrębnieniu lokali mieszkalnych, zawarli umowę spółki cywilnej działającej pod firmą (...) Spółka Cywilna J. S., I. F. z siedzibą w S., nazywaną dalej w umowie Spółką (...) S.C.” Czas trwania Spółki (...) S.C. był oznaczony do czasu zakończenia w/w inwestycji w S.. Prawo reprezentacji Spółki (...) S.C. przysługuje wspólnikowi J. S.. Wspólnik I. F. nie ma prawa do reprezentacji Spółki (...) S.C.

Powód A. B. przelał na rachunek Spółki (...) S.C. dnia 12 września 2018 roku kwotę 350.000 zł, dnia 29 listopada 2018 roku kwotę 55.000 zł, dnia 3 grudnia 2018 roku kwotę 95.000 zł, łącznie kwotę 500.000 zł.

W treści umowy zapisano, że w sytuacji, gdy A. B. wniesie niepełny wkład lub uchybi terminowi jego wniesienia, nie staje się wspólnikiem cichym a jego wpłata traktowana będzie, jak nieoprocentowana pożyczka udzielona J. S. i I. F. z terminem zwrotu do dnia 31 grudnia 2019r.

I. F. nie złożył podpisu pod umową.

Bezsporne – nadto umowa spółki cichej z dnia 1 sierpnia 2018 roku k. 8-10, potwierdzenie z dnia 12.09.2018 roku na kwotę 350.000 zł k. 12, potwierdzenie z dnia 29.11.2018 roku na kwotę 55.000 zł k. 13, potwierdzenie z dnia 3.12.2018 roku na kwotę 95.000 zł k. 14.

W dniu 14 sierpnia 2019r. zostało zawarte pomiędzy stronami porozumienie na mocy którego postanowiono rozwiązać zawartą umowę Spółki (...) w dniu 1 sierpnia 2018r. w S.. Strony zgodnie postanowiły, że wkład wniesiony przez Wspólnika C. w łącznej kwocie 500.000 zł traktowany będzie od dnia podpisania niniejszego porozumienia jako oprocentowana pożyczka udzielona J. S. i I. F. z terminem zwrotu do dnia 30 października 2019r. Strony zgodnie postanowiły, że zwrot wkładu kwocie 500.000 wraz z odsetkami maksymalnymi w wysokości 14% w skali roku, licznymi od kwoty 350.000 złotych od dnia 15 sierpnia 2018r. do dnia zapłaty i od kwoty 150.000 od dnia 3 grudnia 2018r. do dnia zapłaty, zaspokaja w całości wszelkie ewentualne roszczenia A. B. (wspólnika cichego) w związku z zawarciem i rozwiązaniem Umowy Spółki (...) z dnia 1 sierpnia 2018r.

I. F. nie był stroną porozumienia, nie złożył podpisu ani w żaden inny sposób nie potwierdził jego treści.

Bezsporne – nadto umowa rozwiązująca z dnia 14 sierpnia 2019 roku k. 15-16.

Ostatecznie pozwany J. S. zwrócił kwotę w łącznej wysokości 150.000 zł deklarując dalszy zwrot długu do marca 2020r.

Bezsporne – nadto potwierdzenie z dnia 11.12.201 roku na kwotę 30.000 zł k. 21, potwierdzenie z dnia 3.01.2019 roku na kwotę 20.000 zł k. 22, potwierdzenie z dnia 26.02.2020 roku na kwotę 100.000 zł k. 23.

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie złożonych i zgromadzonych, a wyżej wymienionych dokumentów, przyjmując je za autentyczne. Nie ma bowiem podstaw by kwestionować je z urzędu, a żadna ze stron nie podnosiła zarzutu ich nieprawdziwości. Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego powództwo zasługuje na uwzględnienie co do zasady i co do wysokości. W ocenie Sądu powód w toku procesu przedłożył do akt sprawy wszystkie niezbędne dokumenty, które umożliwiały weryfikację prawidłowości dochodzonej wierzytelności.

Pomimo tego, że pozwany zawarł w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew formułę, iż zaprzecza twierdzeniom pozwu i kwestionuje wysokość roszczenia powoda, oraz podstawę prawną jego istnienia, to jednak w większości potwierdził fakty na które powołał się powód.

Pomiędzy stronami nie było sporu co do faktu, że rzeczywiście zamiarem powoda, pozwanego i I. F. było zawarcie umowy spółki cichej z dnia 1 sierpnia 2018r. pomiędzy wspólnikami spółki cywilnej (...), I. F. i powodem A. B.. Spółka cicha miała mieć określony ściśle cel a mianowicie dotyczyła wniesienie wkładu przez wspólnika cichego na realizację inwestycji deweloperskiej prowadzonej przez wspólników spółki cywilnej polegającej na budowie na

działce stanowiącej współwłasność wspólników spółki cywilnej budynku wielorodzinnego i sprzedaży powstałych po wyodrębnieniu lokali mieszkalnych.

Bezspornym między stronami było, iż ostatecznie nie doszło do zawarcia planowanej umowy, jak i również to, że powód A. B. przekazał na rachunek spółki cywilnej (...) deklarowaną tytułem wkładu kwotę 500.000 zł przy czym 350.000 zł dopiero 12 września 2018r. a nie jak wynikało to z zapisów umowy do dnia 15 sierpnia 2018r.

Tak z treści uzasadnienia pozwu jak i odpowiedzi na pozew - co znaczyło, iż strony wzajemnie tego nie kwestionują - wynikało, że 14 sierpnia 2019r. strony zgodnie ustaliły, iż wkład wniesiony przez powoda w łącznej kwocie 500.000 zł traktowany będzie jako oprocentowana pożyczka udzielona J. S. i I. F. z terminem zwrotu do dnia 30 października 2019r. wraz z odsetkami w wysokości 14% w skali roku liczonymi od kwoty 350.000 zł od dnia 15 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty i od kwoty 150.000 zł od dnia 3 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty, co w całości zaspokoi wszelkie ewentualne jego roszczenia. Ostatecznie pozwany zwrócił kwotę 150.000 zł.

W świetle tak poczynionych ustaleń faktycznych i co istotne w całości bezspornych, bez znaczenia dla przedmiotu sprawy pozostawały dywagacje stron na temat zawarcia czy nie umowy spółki cichej, jej essentialia negotii, współdziałania czy nie ze strony I. F.. Okoliczność zawarcie czy nie umowy spółki cichej nie pozbawia ważności porozumienia zawartego pomiędzy stronami a nazwanego „umową rozwiązującą. Wskazać należy, iż zawarte porozumienie reguluje stosunki prawne między stronami określając charakter przekazania pozwanemu oraz I. F. kwoty 500.000,00 zł (umowa pożyczki) oraz określając terminy zwrotu oraz należne powodowi odsetki. Zaznaczyć także trzeba, iż jeżeli przyjmując, iż przekazanie kwoty 500.000 zł stanowiło pożyczkę na rzecz wspólników spółki cywilnej, tak jak przyjęto to w „umowie rozwiązującej” uprawnienie do zawarcia umowy pożyczki w imieniu obu wspólników spółki cywilnej miał z pewnością pozwany J. S. jako jedyny wspólnik uprawniony do reprezentowania spółki cywilnej. Pozwany zwracając ostatecznie powodowi kwotę 150.000 zł w tytule każdego przelewu wskazywał, iż chodzi o zwrot wkładu-pożyczki, a spłaty następowały z konta spółki cywilnej.

Stosownie do treści art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy.

W kontekście niniejszej sprawy wyjaśnić trzeba, że umowa pożyczki może być zawarta w dowolnej formie – pisemnej, ustnej, przez czynności dorozumiane. Jedynie dla pożyczek, których wartość przewyższa 1000 zł, ustawodawca zastrzega formę pisemną i to wyłącznie dla celów dowodowych (art. 74 k.c.).

W zakresie żądanych odsetek zgodzić się należy z oceną powoda, że umowę rozwiązującą należy interpretować w ten sposób, iż zwrot kwoty 500.000 zł miał nastąpić w terminie do dnia 30 października 2019 roku a nie jak wskazał w odpowiedzi na pozew pozwany do dnia 31 grudnia 2019r. (§ 3 ust. 1 umowy rozwiązującej). W przypadku uchybienia temu terminowi, zastosowanie miały znaleźć zapisy § 3 ust. 2 umowy rozwiązującej, tzn. naliczenie odsetek maksymalnych za opóźnienie w wysokości 14 % w skali roku. O fakcie, iż stronom chodziło o odsetki maksymalne za opóźnienie nie zaś odsetki maksymalne od czynności prawnych, świadczy wysokość ustalonej stawki procentowej (14 %, nie zaś jak przy odsetkach maksymalnych od czynności prawnych – 10 %), a nadto § 3 ust. 1 in fine zawiera jednoznaczne odniesienie do opóźnienia.

Z tych względów Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone w pkt 4 odpowiedzi na pozew oraz w pkt 3 pisma procesowego powoda z dnia 19.08.2020 r. jako nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

W niniejszej sprawie, niejako tylko przy okazji, warto pamiętać o treści art. 6 k.c., który stanowi, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Reguła powyższa powtórzona została w art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W orzeczeniu z 17 grudnia 1996 r., I CKU (...), OSNC 1997, nr (...), poz. (...)z glosą A. Z., P. 1998, nr 1-2, s. 204 i nast., Sąd Najwyższy stwierdził zaś, iż rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia

twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.)

Natomiast dowód z przesłuchania stron może być dopuszczony jedynie wtedy, gdy materiał dowodowy został wyczerpany lub też w danej sprawie w ogóle brak środków dowodowych, a fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy nie zostały wyjaśnione. Jeżeli zatem zebrany w sprawie materiał w pełni wyjaśnił stan faktyczny, nie ma podstaw do zarządzenia dowodu z przesłuchania stron. W orzeczeniu z dnia 28 listopada 1997 r. Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 299 k.p.c. obligujący sąd do zarządzenia dowodu z przesłuchania stron w celu wyjaśnienia – dotychczas niewyjaśnionych – faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, dotyczy tylko takich faktów, które w ocenie sądu są istotne, a nie takich, które jedynie strony określają jako istotne (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1997 roku, II CKN (...), Biul. SN 1998, nr 2, s. 14).

Z zachowanej nadal dotychczasowej treści art. 299 k.p.c. nie wynika nakaz przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron na odmiennych zasadach niż ogółu pozostałych dowodów. Poza tym pozwany nie stawiając się na rozprawie – w końcu w swojej sprawie – dał wyraz temu, iż nie ma nic do dodania ponad to co zawarł w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew. Pozwany z jednej strony zaprzeczył prawidłowości dochodzonego roszczenia i jak słusznie podniósł powód obowiązani byli do popierania swego twierdzenia stosownymi dowodami. Wskazać należy, iż „onus probandi” wykazania okoliczności uzasadniających żądania i twierdzenia pozwanych w świetle art. 6 k.c. obarcza wyłącznie stronę pozwaną, która bezspornie ma obowiązek dowodzenia swoich twierdzeń wraz z żądaniem sformułowanych.

Zgodnie z art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę jest zobowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie niezbędne koszty procesu. Do kosztów tych zalicza się zgodnie z art. 99 kpc w zw. z art. 98 § 3 kpc wynagrodzenie radcy prawnego.

Skoro strona pozwana w całości przegrała proces, to powinna ona zwrócić powodowi poniesione przez nich koszty związane z celową obroną jego praw przed sądem, na które złożyły się opłata od pozwu 17.500 zł, koszty wynagrodzenia fachowego pełnomocnika w wysokości 10800 zł (§ 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych - Dz. U. poz. 1804), koszty opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Na oryginale właściwy podpis.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce sporządzenie uzasadnienia;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pozwanemu zgodnie z treścią wniosku w tym przedmiocie (k. 73) oraz pouczeniem o trybie i terminie wniesienia apelacji w terminie 3 tygodni od dnia doręczenia wyroku z uzasadnieniem;
3. akta do dalszych czynności przedłożyć Przewodniczącemu Wydziału z wpływem lub za 21 dni od daty doręczenia pełnomocnikowi

S., dnia 30.11.2020 roku

Sędzia